

Gaarde, idet vi vide, at Kirken mange Steder ligger paa de store Gaardens Marker lige tæt ved Gaarden. Jeg kan sige det af egen Erfaring; jeg kan se det udenfor min egen Dør, idet Kirken og Volsgaarden der ligge ved Siden af hinanden, og der kan Intet være til Ginder for, at Jorpagteren sætter Maskinen op 500 Alen fra Kirken, lader Piben gaa og arbejder der under Gudstjenesten, uden at det kan forbydes, naar Bestemmelsen bliver staaende uforandret. Det vil imidlertid være let at faae dette forandret ved en lille Tilføjning til § 1, og det er det, hvorpaa jeg vil henlede Opmærksomheden. Jeg tror ikke, at der behøves Mere end at nævne denne Ulempe, for at Udvalget ogsaa vil være i Stand til at afhjælpe den.

Corn. Petersen. Værede Medlemmer ville have set af Betænkningen, at der i Udvalget har været talt om, om der ikke her ved denne kunde gjøres Noget for Lyendeklassen. Jeg var den, der i Udvalget førte dette Spørgsmaal frem. Det har saaret min Sjælelse, om man ikke noget Steds i en Lov kunde faae en Bestemmelse, som kunde firkte Lyendet nogen Frihed Helligdagene. Jeg veed godt, at jeg ikke kan være berettiget til at tale ret meget derom, da der ikke er stillet noget Vædringsforslag i saa Henseende til det foreliggende Lovforslag. De fleste Medlemmer i Udvalget vare af den Mening, at skulde der vedtages nogen Bestemmelse derom i nogen Lov, saa maatte det ske i Lyendeloven; men jeg er nu bange for, at der heller ikke bliver Plads for det i Lyendeloven, saa at det bliver staaende ved det Gamle. Som vi nu have det, har Lyendet i alt Fald den Ret, at det ikke maa forhindres fra at besøge den offentlige Gudstjeneste; men det bliver der nu ikke noget tilbage af, hvis vi faae den Lov, her foreligger. Men hvad jeg lægger megen Vægt paa med Hensyn til Lyendet, er ogsaa dette, at det dog skulde have saa megen Frihed, at det kunde komme hjem og faae sine Klæder gjort i Stand. De humane Husbonde, sagde det ærede Medlem fra Thisted (Sagb) vilde nok tage sig af det og sørge for, at det gif meget ordenligt til. Ja, naar man kunde forudsætte denne Humanitet i alle Forhold, saa kunde vi spare os megen Uleilighed, men den findes desværre ikke alle Steder. Jeg har som sagt ikke opstillet noget Vædringsforslag; thi jeg er for gammel i Nigsdagen til, at jeg godt veed, hvad det fører til, naar der kun er eet Medlem i Udvalget, der fremkommer dermed. Det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Th. Kruse) talte ogsaa i sit Foredrag om Lyendeklassen, og satte den i Klasse med Andre. Jeg tror nu ikke, at det passede ganske rigtigt; men det er ikke min Opgave at imødegaa ham paa den Maade, da der uregtelig er et Lighedspunkt i, hvad han gjorde gjældende med Hensyn til Butiksvoende og Lyende. Hvorfor jeg egentlig vilde

nævne dette, er særlig for at henstille til de ærede Medlemmer, der have Sæde i Udvalget for Loven om Forandringer i Lyendeloven, om det ikke var muligt der at faae optaget en Bestemmelse i den omhandlede Henseende. Man kan nok sige, at Lyenderne kunne, naar de lade sig fæste, afgjøre Saadant ved Kontrakt med Husbonde, men Forholdet er der saa ulige, at jeg er bange for, at de allerfleste Lyender, og navnlig de unge, ikke vilde kunne magte det overfor Husbonde, og især overfor de inhumane Husbonde. Hvad jeg egentlig vilde indlægge et godt Ord for, er Vædringsforslaget under Nr. 7. Vi ere ikke saa heldige at have den ærede Ordfører paa vor Side; thi i saa Fald vilde vi jo have et godt Haab om at faae dette Forslag sat igjennem. Haabet kan nu svigte os; det er ikke altid, at et Flertal kan magte at sætte en Sag igjennem i denne Sal; det kan jo de fleste Flertal, men det kan meget let slaa feil for adskillige Flertal. Den ærede Ordfører kom til at tale om Kjøbstadkommissioner lige overfor det Vædringende, der er kommet fra Kjøbstadbeboerne, og som jeg ikke negter, at vi Andre have taget slet ikke saa lidt Hensyn til. I og for sig selv anser jeg det for rigtigt at holde paa Bestemmelsen i Vædringsforslaget Nr. 7, at Butikkerne skulle være lukkede om Helligdagene fra Kl. 9 til 4; men jeg finder ogsaa, at det dog vilde være forunderligt, om ikke denne Forsamling, som dog nok vil tage Hensyn til billige Ønsker hos Befolkningen, ikke kunde faae Sind til at tage dette Billighedshensyn overfor de Handlende, som disse have ønsket, og hvorefter de have andraget her hos Nigsdagen. Den ærede Ordfører har Lov til at fremhæve, hvad Kjøbstadkommissionen dengang sagde, og det kunde ikke falde mig ind at sige til det ærede Medlem eller til noget andet Medlem, at man skulde ikke videre bryde sig om, hvad en Kommission, som var nedsat af Regeringen, er fremkommen med — det skal jeg ikke gjøre. Han kom særlig til at nævne et andet Medlem ved Navn blandt dem, som sad i Kjøbstadkommissionen, og det er muligt, at jeg ikke havde begjært Ordet, hvis dette ikke var sket; jeg siger forud, at det ikke var, fordi det stødte mig, at dette Navn blev nævnt. Jeg er godt kjendt med den Mand, som blev nævnt, det er nemlig Politimesteren for Odense, og jeg anerkjender ham for en meget retskaffen og dygtig Mand; men, naar jeg nu staa her og skal, saavel som de Andre, afveie, om det skal gjøre Udvalget, hvad Kjøbstadkommissionen har sagt, eller hvad Borgerne nu have sagt og ønsket i den Henseende, saa vil jeg trods al min Agtelse for Politimesteren i Odense foretrække de Handlendes Ønsker i Odense som flere Steder, og jeg vil haabe, at de maa seire, da de dog her ere de mest og bedst Sagkyndige. Det vilde gjøre mig ondt, om Loven ikke skulde komme ud trods den Enighed, der har været i Udvalget; thi det Vidnesbyrd skal